

Sygn. akt: WSP 2/14

POSTANOWIENIE

Dnia 13 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)
SSN Jan Bogdan Rychlicki (sprawozdawca)
SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : Ewa Śliwa

w sprawie ze skargi T. K. na przewlekłość postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Wojskową Prokuraturę Okręgową w W., sygn. akt: Pg.Śl. (...), po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 13 maja 2014 r., na podstawie art. 12 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2004, Nr 179, poz. 1843)

p o s t a n o w i ł

skargę oddalić.

UZASADNIENIE

W dniu 30 lipca 2012 r. T. K., na podstawie art. 304 § 1 k.p.k., złożył w Prokuraturze Generalnej zawiadomienie o popełnieniu przestępstw ściganych z urzędu przez działających wspólnie i w porozumieniu Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego (SKW), Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego SKW oraz podległych im funkcjonariuszy, żołnierzy i pracowników

SKW, tj. czynów określonych w art. 190 § 1 k.k., 231 § 1 k.k., 258 § 1 k.k., 271 § 1 k.k., 273 k.k. (k. 2-23).

W dniu 4 września 2012 r. w Wojskowej Prokuraturze Okręgowej w W. T. K. złożył stosowne zeznania. Jako pokrzywdzony w sprawie został pouczony o podstawowych prawach i obowiązkach (k. 57-61).

W dniu 7 września 2012 r. prokurator Prokuratury Okręgowej w W. delegowany do Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W., na podstawie art. 303 k.p.k., 305 § 1 k.p.k., 309 ust. 1 k.p.k., wszczął śledztwo w sprawie:

„1)- przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy, poprzez tworzenie co najmniej od 25 stycznia 2012 r. fałszywych dowodów i stosowanie podstępnych zabiegów w celu wdrożenia postępowania karnego wobec oficerów Ekspozytury Służby Kontrwywiadu Wojskowego w W. , których posądzono o ujawnienie informacji niejawnych opozycyjnemu Posłowi na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T. K. bądź jego społecznemu asystentowi, byłemu oficerowi Służby Kontrwywiadu Wojskowego A. S. , oraz uzyskania pretekstu do ich inwigilowania i kontroli ich działań, zmierzających do ujawnienia szeregu nieprawidłowości w tej służbie, to jest czynu przestępczego określonego w art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 235 k.k.,

1) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy, poprzez tworzenie fałszywych dowodów i stosowanie podstępnych zabiegów w celu wdrożenia postępowania karnego bądź dyscyplinarnego wobec A. S., byłego Szefa Ekspozytury Służby Kontrwywiadu Wojskowego w W., którego posądzono o nieprawidłowości w związku z kierowaniem wyżej wymienioną jednostką organizacyjną Służby Kontrwywiadu Wojskowego, a także zniechęcenia go do udzielania dalszej pomocy opozycyjnemu Posłowi na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T. K. , realizującym działania w ramach parlamentarnej kontroli nad tego rodzaju służbami, oraz w celu wyjaśnienia nieprawidłowości zaistniałych w tej służbie specjalnej, a także uzyskania pretekstu do inwigilowania tegoż

parlamentarzysty, to jest czynu przestępczego stypizowanego w art. 231 §1 k.k. w zb. z art. 235 k.k.,

2) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego, którzy to groźbami karalnymi zmuszali oficerów Ekspozytury Służby Kontrwywiadu Wojskowego we W. do złożenia wyjaśnień, oświadczeń w kwestii ich kontaktów z Posłem na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T. K. , bądź podania innych informacji dotyczących życia prywatnego i zawodowego tegoż parlamentarzysty, a także ich relacji z byłym oficerem Służby Kontrwywiadu Wojskowego A. S., społecznym asystentem wyżej wymienionego Posła na Sejm R.P., to jest czynu przestępczego określonego w art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 246 k.k.,

3) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy, którzy to zawiązali związek przestępczy i podjęli działania w przedmiocie inwigilacji opozycyjnego Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T. K. i jego społecznego asystenta A. S., to jest czynu przestępczego stypizowanego w art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 258 § 1 k.k.,

4) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych mu funkcjonariuszy i żołnierzy, zaistniałego w okresie od 29 lutego do 26 kwietnia 2012 r., którzy to poświadczyli nieprawdę w pisemnej informacji, sporządzonej dla Ministra Obrony Narodowej, w celu opracowania odpowiedzi na interpelację nr [...] Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T.K., w przedmiocie działania tejże służby specjalnej wobec osoby pełniącej rolę asystenta społecznego wyżej wskazanego parlamentarzysty, to jest czynu przestępczego określonego w art. 231 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k.,

5) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych mu funkcjonariuszy i żołnierzy, zaistniałego w okresie od 07 marca do 16 maja 2012 r., którzy to poświadczyli nieprawdę w pisemnej informacji, sporządzonej dla Ministra Spraw Wewnętrznych w celu opracowania odpowiedzi

na interpelację nr [...] Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej TT. K., w przedmiocie działania tejże służby specjalnej, to jest czynu przestępczego określonego w art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 271 § 1 k.k.,

6) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy, którzy podając fałszywe dane wprowadzili w błąd Prokuratora Generalnego R.P. oraz Wojskowy Sąd Okręgowy w W., co do okoliczności mających znaczenie prawne, w celu wyłudzenia zgody na stosowanie kontroli operacyjnej wobec Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T. K. i jego społecznego asystenta A. S., to jest czynu przestępczego stypizowanego w art. 231 §1 k.k. w zb. z art. 272 k.k.,

7) - przekroczenia uprawnień przez Szefa Służby Kontrwywiadu Wojskowego i Dyrektora Biura Pełnomocnika Ochrony i Bezpieczeństwa Wewnętrznego Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz podległych im funkcjonariuszy i żołnierzy, którzy to posługiwali się u operatorów sieci komórkowej wyłudzoną na podstawie fałszywych danych zgodą Wojskowego Sądu Okręgowego w W. na stosowanie kontroli operacyjnej wobec Posła na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej T.K. i jego społecznego asystenta A. S. , to jest czynu przestępczego określonego w art. 231 § 1 k.k. w zb. z art. 273 k.k.”.

W toku prowadzonego śledztwa T.K. złożył kolejne zawiadomienia o popełnieniu przez wyżej wymienione osoby przestępstw ściganych z urzędu, uczestniczył przy przesłuchiowaniu świadków, a ponadto składał liczne wnioski o przeprowadzenie określonych dowodów.

W dniu 25 lutego 2014 r. T. K. złożył skargę na przewlekłość postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Wojskową Prokuraturę Okręgową w W. w sprawie: Po.Śl. (...) i na podstawie stosownych przepisów ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz.U. 2004, Nr 179, poz. 1843) wniósł o:

- stwierdzenie przewlekłości tegoż postępowania, (pkt. I-VI skargi),
- przyznanie sumy pieniężnej w wysokości 20.000 zł,

- zlecenie Wojskowej Prokuraturze Okręgowej w W. wykonania odpowiednich czynności (k.1062-1075).

Do skargi dołączono tzw. notatkę urzędową oraz odpisy orzeczeń sądowych.

W dniu 2 kwietnia 2014 r. postanowieniem prokuratora Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. umorzono śledztwo w części dotyczącej czynów, jak i przekazano sprawę w pozostałym zakresie według właściwości (k. 1040-1044).

W odpowiedzi na skargę prokurator prowadząca postępowanie przygotowawcze, pismem z dnia 3 kwietnia 2014 r., na podstawie art. 9 ust. 1 powołanej ustawy, wniosła o odrzucenie skargi.

Sąd Najwyższy rozważył.

Na wstępie należało podnieść, że zgodnie z treścią art. 10 ust. 2a ustawy o skardze (...), w razie zgłoszenia udziału w sprawie prawa strony w zakresie rozpoznania skargi przysługują prokuratorowi przełożonemu nad prokuratorem prowadzącym lub nadzorującym postępowanie przygotowawcze. Odpowiedź na skargę została sporządzona przez osobę nieuprawnioną, a zatem nie podlegała ona ocenie Sądu Najwyższego.

Przechodząc do meritum należało stwierdzić, że skarga wniesiona przez pokrzywdzonego w toku postępowania przygotowawczego zakończonego nieprawomocnym orzeczeniem czyni zadość wymogom przewidzianym w art. 6 powołanej wyżej ustawy.

Skargę jako niezasadną, na podstawie art. 12 cyt. wyżej ustawy, należało oddalić z następujących powodów.

Dla stwierdzenia czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, *in concreto* postępowania przygotowawczego, prowadzonego w formie śledztwa przez prokuratora, zgodnie z treścią art. 2 ust. 2 ustawy o skardze (...) należało ocenić terminowość podjętych czynności procesowych prokuratora w celu zakończenia postępowania przygotowawczego. Z obszernego uzasadnienia skargi wynika, że jej autor na wstępie zakwestionował wiedzę i doświadczenie zawodowe prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze, albowiem „nie zajmowała się nigdy pracą służb specjalnych”. W dalszej części uzasadnienia skargi skarżący generalnie kontestuje sposób prowadzenia śledztwa (w części związanej z zawiadomieniem A.P. o popełnionych przestępstwach,

niezrealizowanie ponad 70 wniosków dowodowych, bierność prokuratora na działania SKW w zakresie pobierania bilingów autora skargi, danych IMEI, kart SIM, okoliczności spotkań asystentów autora skargi z posłami na Sejm RP).

W ocenie Sądu Najwyższego przedstawione argumenty na poparcie skargi nie pozostają w żadnym związku z zakresem i celami postępowania, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o skardze. W rzeczy samej należało je ocenić jako *de facto* zarzuty co do zasadności podjętych przez prokuratora czynności procesowych. Jest rzeczą oczywistą, że kontrola merytoryczna wydanego przez prokuratora orzeczenia kończącego postępowanie winna nastąpić w postępowaniu odwoławczym i strona tegoż postępowania (pokrzywdzony) może skorzystać z przysługujących jej uprawnień do wniesienia zażalenia na powyższą decyzję.

Wskazać należało w tym miejscu, że zgodnie z treścią art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz.U. 2011 r., Nr 270, poz. 1599 ze zm.) prokurator przy wykonywaniu czynności określonych w ustawach jest niezależny, z zastrzeżeniem przepisów ust. 2 oraz art. 8a i 8b. Postępowanie przygotowawcze już się zakończyło dlatego też „owe zlecenie” wykonania przez prokuratora czynności procesowych, o których mowa w uzasadnieniu skargi należało ocenić jako bezzasadne. Należy również podkreślić, że sąd rozpoznający skargę na przewlekłość postępowania przygotowawczego nie jest uprawniony do ingerowania w tok postępowania przygotowawczego. Natomiast in concreto Sąd Najwyższy zgodnie z treścią art. 4 ust. 5 ustawy o skardze był uprawniony do oceny terminowości czynności procesowych prokuratora przez pryzmat powołanego już uprzednio art. 2 ust. 2 tejże ustawy, mając na uwadze okoliczności wskazane w skardze. Stwierdzić należało, iż poza zwłoką, która wynikała ze zmiany osoby prokuratora prowadzącego postępowanie przygotowawcze i wynoszącą niespełna miesiąc, a która była uzasadniona (zapoznavanie się przez nią z materiałami sprawy, sporządzanie planu śledztwa, planowanie czynności procesowych), postępowanie przygotowawcze Po.Śl. [...] nie wykazało cech przewlekłości. Wprawdzie toczyło się ono niemal przez dwa lata, jednakże prokurator zważywszy na charakter tej sprawy i jej złożoność dokonał licznych czynności procesowych o charakterze jawnym bądź niejawnym, występował też do określonych podmiotów o

zgode na zwolnienie osób z obowiązku zachowania tajemnicy państwowej lub służbowej, co również miało wpływ na czas trwania śledztwa.

W tym stanie rzeczy skargę T. K. należało ocenić jako niezasadną i na podstawie art. 12 powołanej ustawy ją oddalić.